

УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ АЛЬФРЕДА НОБЕЛЯ

КАФЕДРА МІЖНАРОДНОГО ТУРИЗМУ, ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОГО БІЗНЕСУ ТА
ІНШОМОВНОЇ ПІДГОТОВКИ

ЗАТВЕРДЖУЮ:
ЗАВІДУВАЧ КАФЕДРИ _____ Г.І. М'ясоїд
« ____ » _____ 2021 р.

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Екологія»

для спеціальності
241 «Готельно-ресторанна справа»

бакалаврського рівня вищої освіти

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 4 від 10 листопада 2021 р.

Дніпро
2021

Назва дисципліни: Екологія**Анотація**

Мета дисципліни – оволодіння сучасними теоретичними знаннями щодо структури, організації, функціонування, динаміки та розвитку екосистем, взаємозв'язків їх компонентів, визначення характеру впливу природних і антропогенних чинників на локальні екосистеми та біосферу загалом, а також формування системи знань, умінь і навичок та екологічних практик у сфері готельно-ресторанного бізнесу для застосування їх у професійній діяльності.

В результаті вивчення курсу формуються такі **основні спеціальні компетентності**:

СК 01. Розуміння предметної області і специфіки професійної діяльності.

СК 02. Здатність організовувати сервісно-виробничий процес з урахуванням вимог і потреб споживачів та забезпечувати його ефективність.

СК 04. Здатність формувати та реалізовувати ефективні зовнішні та внутрішні комунікації на підприємствах сфери гостинності, навички взаємодії.

СК 05. Здатність управляти підприємством, приймати рішення у господарській діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

СК 06. Здатність проектувати технологічний процес виробництва продукції і послуг та сервісний процес реалізації основних і додаткових послуг у підприємствах (закладах) готельно-ресторанного та рекреаційного господарства.

СК 08 Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання готельних та ресторанних послуг для різних сегментів споживачів.

СК 11. Здатність виявляти, визначати й оцінювати ознаки, властивості і показники якості продукції та послуг, що впливають на рівень забезпечення вимог споживачів у сфері гостинності.

СК 12. Здатність ініціювати концепцію розвитку бізнесу, формулювати бізнес-ідею розвитку суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

СК 13. Здатність здійснювати планування, управління і контроль діяльності суб'єктів готельного та ресторанного бізнесу.

СК 14. Здатність забезпечувати безпеку клієнтів в звичайних та форс-мажорних обставинах.

СК 17. Уміння моделювати сервісно-виробничі процеси закладів готельного та ресторанного господарства, санаторно-курортних закладів і забезпечити їх апаратне оформлення.

Мова викладання	Семестр	Кредити ECTS / Тип дисципліни (обов'язкова, вибіркова)	Викладач	Навчальне навантаження
Українська	II	3,5 / обов'язкова	Юсипіва Т.І., канд. біол. наук, доцент yusypiva.t@duan.edu.ua	105 год. (28 год. лекцій, 14 год. практичних занять, 10 год. індивідуальних занять, 53 год. самостійної роботи)
Результати навчання	Методи викладання, навчання			Форми оцінювання (поточний та підсумковий контроль) Підсумковий контроль – екзамен (40 балів)
РН 02. Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії готельної та ресторанної справи, організації обслуговування	Лекція, проблемна лекція, лекція-візуалізація, семінар-діалог, семінар-дискусія за матеріалами лекції та опрацьованих літературних та Інтернет-джерел, розв'язання проблемних ситуацій, аналіз професійних ситуацій, аналіз конкретних ситуацій (case-study), пошук інформації в Інтернет-джерелах			Поточний контроль: оцінювання виконання МКР №1, №2, виконання кейсових завдань, аналіз професійних ситуацій, оцінювання участі у дискусії та у груповій роботі Підсумковий контроль: екзамен (ситуаційні завдання, тестування)

споживачів та діяльності суб'єктів ринку готельних та ресторанних послуг, а також суміжних наук		
РН 05. Аналізувати сучасні тенденції розвитку індустрії гостинності та рекреаційного господарства	Лекція-дискусія, лекція-візуалізація, проєктна робота в малих групах із презентацією результатів, самостійна робота, пошук інформації в Інтернет-джерелах	Поточний контроль: оцінювання виконання МКР № 2, проєктної роботи в малих групах та презентації результатів, участі у дискусії Підсумковий контроль: екзамен (ситуаційні завдання, тестування)
РН 13. Організувати роботу в закладах готельного і ресторанного господарства, відповідно до вимог охорони праці та протипожежної безпеки	Лекція, лекція-дискусія, лекція-візуалізація, семінар-дискусія за матеріалами лекції та опрацьованих літературних та Інтернет-джерел, проєктна робота в малих групах із презентацією результатів, аналіз конкретних ситуацій (case-study), аналіз професійних ситуацій, самостійна робота, пошук інформації в Інтернет-джерелах	Поточний контроль: оцінювання виконання МКР № 2, проєктної роботи в малих групах та презентації результатів, кейсових завдань, розв'язання професійних ситуацій, участі у семінарі-дискусії Підсумковий контроль: екзамен (ситуаційні завдання, тестування)
РН 20. Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості	Лекція, проблемна лекція, лекція-візуалізація, лекція-дискусія, семінар-діалог, семінар-дискусія за матеріалами лекції та опрацьованих літературних та Інтернет-джерел, розв'язання проблемних ситуацій, аналіз конкретних ситуацій (case-study), проєктна робота в малих групах із презентацією результатів, пошук інформації в Інтернет-джерелах	Поточний контроль: оцінювання виконання МКР № 1–2, кейсових завдань, групового завдання (проєктна робота в малих групах), участі у семінарах Підсумковий контроль: екзамен (ситуаційні завдання, тестування)

Оцінка

Підсумкова оцінка в результаті 100 % оцінювання (40% за екзамен і 60% – поточне оцінювання):

1. 40% – екзамен;
2. 20% – модульні контрольні роботи;
3. 15% – проєктна робота в малих групах;
4. 9% – участь у дискусії;
5. 6% – розв'язання професійних ситуацій;
6. 5% – аналіз конкретних ситуацій (case-study);
7. 5% – доповідь (розділи прикладної екології).

20% модульна контрольна робота (тести). Дві роботи по 10 балів.

Критерії оцінки:

- 10 балів нараховується,** якщо: студент виконав вірно всі завдання.
- 9 балів нараховується,** якщо: студент допустив одну помилку.
- 8 балів нараховується,** якщо: студент допустив дві помилки.
- 7 балів нараховується,** якщо: студент допустив три помилки.
- 6 балів нараховується,** якщо: студент допустив чотири помилки.
- 5 балів нараховується,** якщо: студент допустив п'ять помилок.
- 4 бали нараховується,** якщо: студент допустив шість помилок.
- 3 бали нараховується,** якщо: студент допустив сім помилок.
- 2 бали нараховується,** якщо: студент допустив вісім помилок.

1 бал нараховується, якщо: студент допустив дев'ять помилок.

15% проєктна робота в малих групах (10% виконання проєкту + 5% презентація та обговорення результатів).

Критерії оцінки:

10% виконання проєкту

7–10 балів – студент чітко розуміє поставлене завдання; здійснює організацію і планування роботи; здатний займатись пошуковою роботою, аналізувати інформацію, критично мислити; володіє навичками презентації результатів роботи і комунікативними навичками; вміє працювати в команді, вирішувати конфліктні ситуації.

4–6 балів – студент розуміє поставлене завдання; вміє зосередитися та якісно виконати доручену йому роботу; здатний займатись пошуковою роботою, аналізувати інформацію; володіє комунікативними навичками; вміє працювати в команді.

0–3 бали – студент пасивно включається в роботу, виконує незначні доручення; здатний займатись пошуковою роботою, однак не демонструє послідовність дій, йому складно вирішувати командні завдання; поведінка здобувача може бути причиною конфліктів в команді.

5% презентація та обговорення результатів

5 балів – студент вміє визначити головні аспекти проблеми, обґрунтовує свою думку; має відмінні комунікативні здібності, дотримується етичних норм під час обговорення.

4 бали – студент демонструє гарне знання визначеної проблеми, але не завжди знаходить аргументи для обґрунтування своєї думки; має достатні комунікативні здібності, дотримується етичних норм під час дискусії.

3 бали – студент демонструє гарне знання визначеної проблеми, але не має достатніх аналітичних навичок щодо переваг і недоліків різних трактувань проблеми; має бар'єри в комунікації, дотримується етичних норм під час дискусії.

2 бали – студент демонструє часткове розуміння визначеної проблеми, але не аргументує свою думку; має бар'єри в комунікації, дотримується етичних норм під час дискусії.

1 бал – студент не чітко визначає головні аспекти проблеми, не обґрунтовує свою думку; має бар'єри в комунікації, дотримується етичних норм під час дискусії.

9% (9 балів) участь у дискусії. 3 дискусії по 3 бали.

Критерії оцінки:

3 бали – студент демонструє глибокі теоретичні знання з визначеної теми, ґрунтовне розуміння термінів і трактувань проблеми, вміє визначити найбільш вірні і актуальні, має аналітичні навички щодо їх переваг та недоліків; обґрунтовує свою думку; має хороші комунікативні здібності, дотримується етичних норм під час дискусії.

2 бали – студент демонструє достатні теоретичні знання з визначеної теми та розуміння термінів і трактувань проблеми, але не має достатніх аналітичних навичок щодо їх переваг та недоліків; має бар'єри в комунікації, дотримується етичних норм під час дискусії.

1 бал – студент демонструє недостатнє розуміння питань, не надає необхідної інформації щодо поставленого питання і наводить зайву інформацію; має бар'єри в комунікації, але дотримується етичних норм під час дискусії.

Альтернативне виконання завдання:

9% участь у студентській науковій конференції (усна / усна з публікацією тез)

Критерії оцінки:

7–9 балів – студент провів пошукову роботу в літературних та Інтернет-джерелах за тематикою заняття, представив оформлений згідно наукового стилю текст доповіді, виступив з доповіддю на конференції, відповів на запитання, опублікував тези.

4–7 балів – студент провів пошукову роботу в літературних та Інтернет-джерелах за тематикою заняття, представив текст доповіді, виступив з доповіддю на конференції, відповів на запитання.

1–3 бали – студент провів пошукову роботу в літературних та Інтернет-джерелах за тематикою заняття, однак йому складно оформити дослідження в текст публікації, студент не може захистити результати, не демонструє розуміння проблеми.

6% (6 балів) розв'язання професійних ситуацій. 2 професійні ситуації по 3 бали.

Критерії оцінки:

3 бали – студент демонструє глибокі теоретичні знання з визначеної професійної ситуації, ґрунтовне розуміння проблеми, має аналітичні навички щодо її розв’язання; обґрунтовує свою думку; має хороші комунікативні здібності, дотримується етичних норм під час дискусії.

2 бали – студент демонструє достатні теоретичні знання з визначеної професійної ситуації та розуміння проблеми, але не має достатніх аналітичних навичок щодо її розв’язання; має бар’єри в комунікації, дотримується етичних норм під час дискусії.

1 бал – студент демонструє недостатнє розуміння питання, не надає аргументованих пропозицій щодо розв’язання професійної ситуації і наводить зайву інформацію; має бар’єри в комунікації, але дотримується етичних норм під час дискусії.

5% (5 балів) аналіз конкретних ситуацій (case-study).

Критерії оцінки:

5 балів – студент здатний сформулювати добре обґрунтовану думку з обговорюваної конкретної ситуації; презентація результатів відображає власний погляд студента на проблему та шляхи її розв’язання, у ній наявний елемент новизни; студент демонструє послідовність дій; детально пояснює, усвідомлено застосовує отримані знання, уміння і навички.

4 бали – студент демонструє ґрунтовні знання з обговорюваної конкретної ситуації, добре аргументує свою відповідь, застосовує адекватні приклади; демонструє послідовність дій, детально пояснює, в більшості випадків усвідомлено використовує застосовує отримані знання, уміння і навички.

3 бали – студент наводить обмежені аргументи у відповіді; презентація результатів не відображає власний погляд студента на проблему та шляхи її розв’язання; не демонструє достатніх знань в роботі; відсутня повна послідовність дій.

2 бали – студент не зовсім розуміє обговорювану конкретну ситуацію, не може адекватно презентувати результати власної пошукової роботи; наводить зайву інформацію; не демонструє послідовність дій.

1 бал – студент не розуміє обговорювану конкретну ситуацію, у презентації результатів роботи наводить неадекватні шляхи розв’язання кейсу та зайву інформацію; не демонструє послідовність дій.

5% (5 балів) – доповідь (розділи прикладної екології)

Критерії оцінки:

4–5 балів – студент провів пошукову роботу в літературних та Інтернет-джерелах за обраним розділом прикладної екології; розкриває, спираючись на джерела, історію виокремлення цього розділу екології, методи екологічних досліджень, основні результати, наводить приклади практичного застосування результатів досліджень в обраній галузі екології.

2–3 бали – студент провів пошукову роботу в літературних та Інтернет-джерелах за обраним розділом прикладної екології; розкриває основні результати та прикладне значення досліджень в обраній галузі екології, але не може пояснити окремі моменти.

1 бал – студент провів пошукову роботу в літературних та Інтернет-джерелах за обраним розділом прикладної екології; надав доповідь, проте не може її презентувати.

Зміст

Тема 1. Вступ. Загальні проблеми екології

Тема 2. Основи аутоекології та демоекології.

Тема 3. Основи синєкології та екосистемології.

Тема 4. Основи біосферології та ноосферології.

Тема 5. Еволюція взаємодії людини і природи.

Тема 6. Екологічні чинники здоров’я людини.

Тема 7. Еколого-демографічний стан популяцій сучасного людства

Тема 8. Урбоекологія.

Тема 9. Екологічні проблеми та шляхи їх вирішення.

Тема 10. Основи раціонального природокористування.

Тема 11. Екологічний туризм – перспективна галузь туристичної діяльності.

Тема 12. Об'єкти екологічного туризму.

Тема 13. Екологічні практики у сфері готельно-ресторанного бізнесу.

Тема 14. Україна і сталий розвиток.

Література

Основна

1. Галушкіна Т.П., Грановська Л.М., Кисельова Р.А. Екологічний менеджмент та аудит: Навч. посіб. Херсон: Вид-во «Олдіплюс», 2020. 322 с.
2. Екологія: базовий підруч. для студ. вищих навчальних закладів / Бобильов Ю.П., Бригадиренко В.В., Булахов В.Л. та ін. Харків: Фоліо, 2014. 672 с. URL: <http://www.zoology.dp.ua/wp-content/downloads/pahomov/ecology.pdf>
3. Загальна екологія (Online курс лекцій). КНУ, 2017. URL: <http://ecologyknu.wixsite.com/ecologymanual>
4. Краснянський М. Екологічна безпека: Навч. посіб. К.: Вид. дім «Кондор», 2018. 180 с.
5. Методичні вказівки для проведення практичних занять з дисципліни «Екологія» для студентів спеціальностей 241 «Готельно-ресторанна справа» та 242 «Туризм» бакалаврського рівня вищої освіти. Укл. доц. Юсипіва Т.І. Дніпро: Університет імені Альфреда Нобеля, 2021. 20 с.
6. Соломенко Л.І. Екологія людини: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2016. 120 с.
7. Худоба В., Чикайло Ю. Екологія: Навч.-метод. посіб. для студ. напряму підготовки «туризм». Львів: ЛДУФК, 2016. 92 с.
8. Юрченко Л.І. Екологія: Навч. посіб. К.: ЦУЛ, 2017. 304 с.
9. Tony Juniper. The Ecology Book: Big Ideas Simply Explained. DK Publishing (Dorling Kindersley), 2019. 352 p. <https://www.readallbooks.org/load/read.php?title=The%20Ecology%20Book%20%20Big%20Ideas%20Simply%20Explained&no=352&author=DK%20and%20Tony%20Juniper&image=https://www.readallbooks.org/wp-content/uploads/2020/01/The-Ecology-Book-Big-Ideas-Simply-Explained.jpg>

Додаткова

1. Адаменко О.М., Коденко Л.В. Основи екології. К., 2005. 320 с.
2. Білявський Г.О., Фурдуй Р.С., Костіков І.Ю. Основи екології: Підр. К.: «Либідь», 2004. 408 с.
3. Васюкова Г., Грошева О. Екологія: підруч. для студ. ВНЗ. К.: Кондор, 2009. 524 с.
4. Вишневський В.І. Екологічний туризм: Навч. посіб. К.: Інтерпрес ЛТД, 2015. 140 с.
5. Габчак Н.Ф., Дубіс Л.Ф., Мельник А.В., Чир Н.В. Екологічний туризм на природоохоронних територіях Закарпатської області : монографія. Ужгород : Говерла, 2018. 392 с.
6. Димань Т.М. Екологія людини: Підруч. К.: ВЦ «Академія», 2005. 376 с. («Альма-матер»).
7. Заверуха Н.М., Серебряков В.В., Скиба Ю.А. Основи екології: Навч. посіб. К.: Каравела, 2006. 368 с. URL: <https://www.twirpx.com/file/620633/>
8. Закон України «Про Основні засади (стратегію) державної екологічної політики України на період до 2030 року». URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2697-19#Text>
9. Залеський І.І., Клименко М.О. Екологія людини: Підруч. К.: Видавничий центр «Академія», 2005. 288 с. (Альма-матер). URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/2729/1/Залеський%20І.І.%20Екологія%20людини.pdf>
10. Коваленко К., Тунік Т., Ткаченко Р. Основи екологічної культури: Навч. посіб. Кіровоград : ПП Лисенко В.Ф., 2007. 255 с.
11. Конвенція про охорону біологічного різноманіття (Конвенцію ратифіковано Законом № 257//94–ВР від 29.11.94) / ред.: М.С. Козловська. К. : Центр екологічної освіти та інформації, 2007. 24с.
12. Костюшин В.А., Губар С.І., Домашнінець В.Г. Стратегія розвитку моніторингу біологічного різноманіття в Україні. К., 2009. 58 с.
13. Кунах О.М., Пахомов О.Є. Основи екології людини. Д.: ДНУ, 2009. 128 с.
14. Кучерявий В.П. Загальна екологія : Підруч. Львів: Світ, 2010. 520 с.
15. Маселков А.В., Поясник О.Ю., Іщенко Т.І., Шидловська О.Б., Гавриш А.В. Інноваційний підхід до впровадження концепції «Екологічний готель». URL: <http://dspace.nuft.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/26633/1/Екологічний%20готель.pdf>
16. Мягченко О.П. Основи екології: Підруч. К.: Центр учб. літ-ри, 2010. 312 с. URL:

<https://www.twirpx.com/file/616922/>

17. Основи екології та екологічного права: Навч. посіб. / Бойчук Ю.Д., Шульга М.В., Цалін Д.С., Демяненко В.І.; За заг. ред. Ю.Д. Бойчука і М.В. Шульги. Суми: ВТД «Університетська книга», 2004. 352 с.
18. Основи екології. Екологічна економіка та управління природокористуванням: Підруч. / За заг. ред. д.е.н., проф. Л.Г. Мельника та к.е.н., проф. М.К. Шапочки. Суми: ВТД «Університетська книга», 2007. 759 с.
19. Петрук В.Г., Турчик П.М., Бобко О.О. Екологія людини. Ч.1. : Навч. посіб. Вінниця: ВНТУ, 2011. 148 с. URL: <http://petrukvvg.vk.vntu.edu.ua/file/ffd523036b1af65614de33b7cecbdd3e.pdf>
20. Потіш Л. А. Екологія : Навч. посіб. К.: Знання, 2008. 271 с.
21. Харченко Б.І., Харченко Н.Б., Харченко О.Б., Цимбалюк В.І. Екологія: Основи екології. Навч. посіб. Львів: Новий Світ-2000, 2013. 233 с.
22. Царик Т.Є., Вайфура В.В. Навчальний посібник з екології (лекції): Електронна версія. Тернопіль, 2009. 131 с. URL: [https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjJ8bSasPfrAhVLEncKHUrWAIMQFjAJegQICRAB&url=http%3A%2F%2Ffunf.tneu.edu.ua%2Ffiles%2Fnavch_posib_z_ekolohii\(leksii\).doc&usg=AOvVaw0mpMe8pGiXjixCZ_MZuKle](https://www.google.com/url?sa=t&rct=j&q=&esrc=s&source=web&cd=&ved=2ahUKEwjJ8bSasPfrAhVLEncKHUrWAIMQFjAJegQICRAB&url=http%3A%2F%2Ffunf.tneu.edu.ua%2Ffiles%2Fnavch_posib_z_ekolohii(leksii).doc&usg=AOvVaw0mpMe8pGiXjixCZ_MZuKle)
23. Шматько В.Г., Нікітін Ю.В. Екологія і організація природоохоронної діяльності: Навч. посіб. К.: КНТ, 2006. 303 с.
24. Beatleey T. Green Urbanist. Washington, DC: Island Press, 1996. 491 p.
25. Konovalov A. Business in the eco-style: how to produce and sell natural products. Moscow: Alpina Publisher, 2012. 224 p.
26. Helmut Haberl, Marina Fischer-Kowalski, Fridolin Krausmann, Verena Winiwarter. Social ecology. Society-Nature Relations across Time and Space. 2016.

Інтернет-ресурси:

- URL: <https://www.ecoleague.net> – офіційний сайт Всеукраїнської екологічної Ліги
- URL: <https://www.unep.ch/> – Програма ООН з питань захисту довкілля – United Nations Environment Program
- URL: <https://www.rada.kiev.ua> – сайт Верховної Ради України
- URL: <https://www.dovkilia.kiev.ua> – сайт екологічного проекту
- URL: <https://Ecoproduct.org.ua> – сайт загальнонаціонального проекту «Екологічно чистий продукт»
- URL: <https://www.erriu.ukrtel.net> – сайт Інституту досліджень навколишнього середовища та ресурсів
- URL: <https://www.ecology.org.ua> – сайт Комітету ВР України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи
- URL: <https://zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi> – законодавство України
- URL: <https://www.eea.europa.eu/> – EEA – European Environment Agency
- URL: <https://www.menr.gov.ua> – сайт Міністерства охорони навколишнього природного середовища
- URL: <https://www.iapm.edu.ua> – сайт Центру сталого розвитку та екологічних досліджень

Статті з екологізації сфери готельно-ресторанного бізнесу та туризму

- URL: <https://rubryka.com/article/eco-hotels/>
- URL: <https://rubryka.com/article/biznes-i-ekologiya-2019/>
- URL: <http://terraincognita.info/ukr/dest/ecotourism/42>
- URL: <https://eventukraine.com/travel/10-najcikavishih-eko-frendli-goteliv-svitu/>
- URL: <https://businessvisit.com.ua/uk/blog/zelenij-turizm-v-ukrayini/>
- URL: <https://ecolog-ua.com/articles/yak-vesty-biznes-z-akcentom-na-ekologichnist-stosuyetsya-kozhnogo-vazhlyvi-argumenty-na>
- URL: <https://www.sworld.com.ua/konfer42/103.pdf>
- URL: <http://eztuir.ztu.edu.ua/jspui/bitstream/123456789/622/1/322.pdf>
- URL: https://nv.nltu.edu.ua/Archive/2017/27_3/26.pdf
- URL: <http://global-national.in.ua/archive/22-2018/125.pdf>
- URL: <http://organic.ua/2010/10/1882-ekologichna-bezpeka-v-goteljah-sanatorijah-na-kurortah>
- URL: https://www.academia.edu/38205312/Екологізація_готельного_господарства_Карпатського_регіону_dос

Політика курсу

Політика щодо відвідування студентів: Студенти зобов'язані регулярно відвідувати заняття. У разі пропуску заняття з поважних причин (лікарняні, мобільність тощо), студент самостійно опрацьовує навчальний матеріал пропущених занять, опрацювавши конспекти лекцій та інструкції до практичних занять, розміщені в *Google Classroom*. Основна частина матеріалу, що виносить на іспит, базується на лекціях. Пропущені практичні заняття студент має відпрацювати, надавши викладачеві виконані завдання в такому обсязі, в якому їх виконували студенти під час аудиторних занять. Працевлаштування здобувача вважається поважною причиною пропуску занять лише за умови оформлення індивідуального графіка у студентському деканаті та інформування викладача на початку семестра, а також виконання всіх завдань у терміни, встановлені відповідно до графіку.

Здобувачі з особливими освітніми потребами: Мають право на індивідуальне визначення способів проходження поточного модульного контролю за письмовою заявою. Можливе навчання за індивідуальним планом або за індивідуальним графіком (п. 3.4 Положення про організацію освітнього процесу).

Академічна доброчесність: Академічна недоброчесність є неприпустима. Обман під час виконання будь-якого завдання (списування, обмін інформацією між студентами під час тестування, дозвіл копіювання своєї роботи іншому здобувачу тощо) призведе до нульової оцінки цього завдання. Списування на іспиті призведе до незадовільної оцінки за весь курс. Під час іспитів студентам забороняється користуватися електронними пристроями, навчальними й додатковими матеріалами.

Політика щодо використання телефонів та інших електронних пристроїв: Під час проведення навчальних занять електронні пристрої та телефони мають перебувати в безшумному режимі роботи. Користуватися телефонами та електронними пристроями під час занять заборонено, крім ситуацій, коли необхідна робота в *Google Classroom*.

Політика щодо оцінювання у разі порушення дедлайнів: У разі порушення терміну виконання завдання максимальна оцінка за виконані завдання 80% (у разі виконання протягом відповідного модуля) та 60% по закінченню модуля (окрім балів за модульну контрольну роботу, яка зараховується за фактичними результатами). У разі пропуску занять із поважної причини (лікарняний, студентська мобільність тощо за наявності документа-підтвердження) дедлайн для виконання завдання подовжується на 1–2 тижні після повернення до занять залежно від причини відсутності та обсягу завдань.

Навчання в умовах посилення карантинних заходів. У випадку посилення карантинних заходів допускається навчання в режимі онлайн, що передбачає використання таких інструментів дистанційної освіти, як: *Zoom* та *Google Classroom*.

Заохочення здобувачів: Активність на заняттях може заохочуватися додатковими балами. Можливі альтернативні форми виконання деяких завдань (зазначено в силабусі, в інструкції до завдань в *Google Classroom*).

Політика щодо мобінгу, булінгу, скарг студентів: Студент може обговорити скаргу з викладачем після заняття. Якщо питання залишається невирішеним або Ви відчуваєте, що зазнали морального або психологічного насильства, необґрунтованої критики, соціальної ізоляції – Вам рекомендується обговорити це питання із завідувачем кафедри.

Політика щодо захисту честі та достоїнства викладача. Згідно Конституції України ст. 3 – людина, її життя і здоров'я, честь і гідність, недоторканність і безпека визнаються в Україні найвищою соціальною цінністю; обов'язок кожного неухильно додержуватися Конституції України та законів України, не посягати на права і свободи, честь і гідність інших людей – ст. 68. Кожен має право на повагу до його гідності та честі (ст. 297 ЦК України), а також право на недоторканність своєї ділової репутації (ст. 299 ЦК України). Порушення цих прав є підставою для настання відповідальності, передбаченої законодавством. Викладач має право захистити свої права, порушені в результаті поширення образливих висловлювань, шляхом звернення до суду з позовом про захист гідності та честі, а також про захист своєї ділової репутації.

Політика щодо покращення оцінки: Підвищення оцінки можливе в межах «Положення про організацію освітнього процесу», а саме: «Здобувачі мають право скласти екзамени та заліки з метою підвищення підсумкової оцінки з однієї дисципліни у семестр за заявою. При отриманні оцінки, що не задовольняє здобувача, переоцінювання здійснюється знову в діапазоні 100 балів (без урахування раніше набраних балів) складанням спеціального екзамену з даної дисципліни за розробленим відповідним пакетом екзаменаційних або тестових матеріалів, затверджених в

установленому порядку. Дозволяється тільки одна спроба підвищення оцінки не більше ніж з однієї дисципліни за семестр, а якщо вона була невдалою, то попередня оцінка залишається остаточною».

Пропозиції від здобувачів вищої освіти: Протягом вивчення курсу студенти можуть звернутися до викладача з пропозиціями щодо вдосконалення (доповнення, зміни та ін.). Дані пропозиції можуть бути висловлені усно або письмово (електронною поштою). Для комунікації зі здобувачами основним засобом зв'язку з викладачем є консультація (оффлайн або онлайн), а також електронна пошта та *Google Classroom*. Інші форми комунікації (вайбер, соціальні мережі тощо) є факультативними, за згодою викладача та студентів. Відповідь на електронний лист здобувач отримує протягом 1–5 робочих днів залежно від типу запиту. Для вирішення будь-якого питання, яке пов'язане із вивченням даної дисципліни, студент може усно звернутися до викладача (ауд. 3405) або надіслати повідомлення на адресу: yusypiva.t@duan.edu.ua